hulk igaweste kasuta mädanema ja tuld kartwa katussale pannakse. Põlemata katuste üle on Wenekeeles weike raamatuke ilmunud Соломенныя несгораемыя крыши.“ Kes pikemalt seletust soowib, wõib omale see raamatuke suurematest, Peeterburi ehk Moskwa raamatu kauplustest, tellida. Soowime, et Eesti põllumehed ja hoonete ehitajad seda uut leidust tähele ponksiwad ja oma majapidamises pruugikiwad. On keegi niisuguse katuse teinud, siis awaldagu ta ajalehtedes ka oma enese arwamist selle uut moodi peawarju üle.

---

5. Kudas lamba willaga, willa niitmisest kunni kudumiseni, ümber käia tuleb.

Insbenör W. Henttchell'i järele.

Enne kui willa ketramiseks pruukida wõib, piab ta tolmust ja mudast ning tema küljes olewast raswast puhastatud saama, sest et need mõlemad willa ketramist takistawad ja willa ise halwemaks teewad. Kui ka muda ja tolmu kergeste ära ajada wõib, on raswast puhastamine hoopis raskem, ning ei saa selle juures lihtsa wee pruulimisega mitte korda.

Juba wana wiisi järele puhastatakse willa kahes isesuguses järgus. Esiteks saab will lamba seljas pestud ja siis paari päewa pärast lammas niidetud ja teiseks saab ta wabrikutes weel kord enne pruukimist pestud. Neid mõlemaid wiisisi wõib seega ühendada, et will lamba seljast pesemata:t ära niidetakse ning siis ühe ainsa korra puhastamise järele kohe tarwitatakse.

Meie ei soowita lammaste pesemist küll mitte, nagu allpool näitama saame, sellegi pärast anname neile perenaistele, kes lambaid pesewad J. Bohm'i järele head nõuu.

Kui lamba pesemine hästi korda piab minema, siis pestagu neid 15° R. soojas wees, sest et siis rasw, mis karwade küljes on, alles lahkuma hakkab. Peale seda pestagu niisuguse weega, milles mitte lubja olusid ei ole.

Tiigi, jõe, oja ehk muu wee kaldal säetakse üks ehk kats pada ja mõned tõrred ülesse. Tõrred olgu piserkused ja nii suured, et neis kahte kunni kolme lammast korraga peseda wõib, nad piawad nii madalad olema, et pesejad end parajast üle ääre kummardada wõiwad. Lombi muda ei tohi mitte pesu wee sekka tulla. Esite saab külma wett tõrre sisse walatud ning siis nii palju sooja wett juure pandud, kunni see 18° R. soe on. On wees lupja, siis pandagu talle naatroni sekka. Waadatagu aga selle peale, et wee soojus mitte alla 16° R. ei lange. Soojem wesi ei ole willale mitte hea, sest et ta teda krömpsu ajab ja pärast ketramist raskendab. Arwatakse ühe lamba pesemiseks 2 inimest ja 10 minutit aega, siis wõiwad 6 inimest tunnis 18 lammast ära peseda, 12 tunnilise tööpäewaga pestakse selle järele ligi 200 lammast ära.

Kaks tundi enne pesemist piawad lambad sooja weega hästi kastetud, läbi liutatud, saama. Selle aja sees läheb kõik muda, mis willa küljes on, pehmeks ja lahti. Üksi nii palju lambaid tuleb tunnis ikka kasta, kui igas tõrres wõimalik pesta on. On soowitaw, et lambad pärast pesemist weel korra puhtas wees ujutatud, ubatud, saaksiwad, lubjane wesi ei tee siin midagi kahju. Ei ole ujutamine mitte wõimalik, siis saab selleskti küllalt, kui kaks inimest, üks peast ja esimesest jalgadest, teine tagumistest jalgadest kinni wõtes, lammast 2—3 korda selgapidi alla poole külma wee tõrde kastawad (wee alla). Lambaid ei pia pärast pesemist mitte üksteise ligi kokku aetama, nagu mõned ütlewad „higistama.“

Pesemise läbi saab lammaste seljast paljalt üksjagu muda, iseäranis higi, ära aetud. Selleks on J. Bohm'i katsed wäga tähtsad. Bohm laskis mitu lammast enne pesemist poolelt ära niita ja siis niitmatat poolt peseda. Selle juures tuli nähtawale, et pesemata poole lamba willad $5^3/_4$ naela, pestud poole willad $2^1/_4$ naela ja wabrikus pestud poole lamba willad 1 nael $10^1/_{10}$ looti kaalusiwad. Sellest on näha et pesemise läbi mudane

Eesti rahwa Kasuline Kalender 1888, lk. 31